

Ans. 1942
O
Jr.

20. august 1942

Står vi under skjebnens øde,
Ensom med vår tross,
Kommer levende og døde,
For å hjelpe oss ...
De som gikk fra liv og lykke,
De som da det gjaldt,
Orket intet regnestykke,
Men betalte alt.

Flyverne i himmelrummet,
Menn på dekk og dekk,
Fartøene som ventet i stuaene,
På å fares veik,
Lanternstakende soldater ...
Stolte kanoniere,
Vå høg fyll som kullerater
Bedre menn enn vi.

Skammens natt tar aldri ende,
Uten ved vår lid,
Vi skal brenne og forbrenne
Så en dag blir til,
Fra vår hjerte, fra vår panne
Skal på veien hjem,
Så vi lysskjar over landet,
Når det atiger frem.

(Nordahl Grieg)

10. SEPTEMBER 1942

er det som år siden Viggo Hansteen og Rolf Wickstrøm blev henrettet i Oslo uten lov og dømme. Tyskerne trodde at disse skuddene skulde skremme det norske folk til å lyge og å si at de hadde gitt seg. De gav signal til den kamp på liv og død som hver enkelt nordmann er soldat i frontlinjen. Vi har latt seggi på dette åre. Fronten har skolens og kirkens kamp vist oss at det er å sette seg til å motsette seg mot ethvert forsøk på nazifisering.

Den 10. september vil ingen nordmann visse seg ute etter kl. 19, hverken på gaten eller på restauranter, kino eller teater. Den dagen vil vi i stillhet forny løftet om aldri å handle mot vår samvittighet og ikke la noe offer være for stort når det gjelder å nå vårt folkes store mål: Et fritt og selvstendig Norge i et fritt Europa.

DET ER IKKE ENKELT når det gjelder at de fleste av lærerne i Kirkenes er frivillige. De fleste av lærerne som var fengslet på Grini blitt løslatt mot å underkaste seg tyske krav. De gikk ut på at de var villig til å gjenoppta sine arbeid og å over at departementet isåfall betraktet dem som medlemmer av lærerskapsrådet. Men intet annet enn en sjengivelse av det tyske styret.

Redaksjonen har der et følgende rystende øyevitneskildring fra en fangeleir for tsjekkiske og serbiske fanger utenfor Mo i Rana, datert juni-juli 1942: "Jeg lærte meg mye i fangeleiren for å se med egne øyne det jeg hadde hørt så meget om. Jeg har aldri i mitt liv sett noe så til de grader tragisk, og jeg synes ikke jeg kan spise et godt måltid mat etter dette. De ca. 200 fanger som var kommet til Korzen var serbere og tsjekkere. Politiske forbrytere, mest intellektuelle. Der skal være både prester, lærer, professorer o.a. De kom gjende fra Bjerka stasjon. I Korzen var hele befolkningen møtt frem for å glo. Men de gråt, både menn og kvinner, da de fikk se fangene. De var så triste og trette, at de knapt klarte å holde seg på bena. De sprekste plukket litt gress langs veikanten og spiste. Men det var et bedrøvelig syn. - Først gikk jeg en vei i utkanten av leiren. Overalt gikk vakt med opplantede bajonetter. Og det var "norske" legionærer! De gikk og vaktet på disse utpinte fangene, og noen av dem brukte verre kjeft enn jeg noen gang før har hørt. Den yngste fangen er 16 år. Han lignet et av de billedene Quisling viser frem fra hungernøden i Russland. Bare det at her ser man han levende. Mager, laset fillet. Der er en mengde studenter. Og de uttrykkene!

